

חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975¹

פרק א': פרשנות

1. הגדרות [תיקון: תשמ"ג, תשמ"ה(2), תשנ"א, תשנ"ה, תשנ"ח, תשנ"ח(2)]

בחוק זה -

"תאונת דרכים" - מאורע שבו נגרם לאדם נזק גוף עקב שימוש ברכב מנועי למטרות תחבורה; יראו כתאונת דרכים גם מאורע שאירע עקב התפוצצות או התלקחות של הרכב, שנגרמו בשל רכיב של הרכב או בשל חומר אחר שהם חיוניים לכושר נסיעתו, אף אם אירעו על-ידי גורם שמחוץ לרכב, וכן מאורע שנגרם עקב פגיעה ברכב שחנה במקום שאסור לחנות בו או מאורע שנגרם עקב ניצול הכוח המיכני של הרכב, ובלבד שבעת השימוש כאמור לא שינה הרכב את ייעודו המקורי; ואולם לא יראו כתאונת דרכים מאורע שאירע כתוצאה ממעשה שנעשה במתכוון כדי לגרום נזק לגופו או לרכושו של אותו אדם, והנזק נגרם על ידי המעשה עצמו ולא על ידי השפעתו של המעשה על השימוש ברכב המנועי;

"נזק גוף" - מוות, מחלה, פגיעה או ליקוי גופני, נפשי או שכלי לרבות פגיעה בהתקן הדרוש לתפקוד אחד מאברי הגוף שהיה מחובר לגוף הנפגע בעת אירוע תאונת הדרכים;

"שימוש ברכב מנועי" - נסיעה ברכב, כניסה לתוכו או ירידה ממנו, החנייתו, דחיפתו או גרירתו, טיפול-דרך או תיקון-דרך ברכב, שנעשה בידי המשתמש בו או בידי אדם אחר שלא במסגרת עבודתו, לרבות הידרדרות או התהפכות של הרכב או התנתקות או נפילה של חלק מהרכב או מטענו תוך כדי נסיעה וכן הינתקות או נפילה כאמור מרכב עומד או חונה, שלא תוך כדי טיפולו של אדם ברכב במסגרת עבודתו ולמעט טעינתו של מטען או פריקתו, כשהרכב עומד;

"נפגע" - אדם שנגרם לו נזק גוף בתאונת דרכים, למעט אם נגרם מפגיעת איבה כמשמעותה [בחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970](#);

"פקודת הביטוח" - [פקודת ביטוח רכב מנועי](#) (סיכוני צד שלישי) [נוסח חדש], תשל"ל-1970²;

"מבטח" - כמשמעו [בפקודת הביטוח](#), לרבות מי שפטור מחובת ביטוח לפי סעיפים 4 עד 6 [לפקודת הביטוח](#);

"רכב מנועי" או "רכב" - רכב הנע בכוח מיכני על פני הקרקע ועיקר ייעודו לשמש לתחבורה יבשתית, לרבות רכבת, טרקטור, מכונה ניידת הכשירה לנוע בכוח מיכני בכביש ורכב נגרר או נתמך על ידי רכב מנועי, ולמעט כסא גלגלים, עגלת נכים ומדרגות נעות.

"ישראל" - אדם הרשום במרשם האוכלוסין המתנהל לפי [חוק מרשם האוכלוסין](#),
[התשכ"ה-1965](#), וכן מי שבידו אשרה לישיבת ארעי לפי [חוק הכניסה לישראל](#),
[התשי"ב-1952](#);

"האזור", "ההסכם", "שטחי האחריות הפלסטינית", "מבטח מהאזור" ו"מבטח משטחי
האחריות האזרחית הפלסטינית" - כהגדרתם [בפקודת הביטוח](#).

"האזורים" - כמשמעותם [בחוק יישום חוזה השלום בין מדינת ישראל לבין הממלכה
הירדנית ההאשמית, התשנ"ה-1995](#);

פרק ב: אחריות

סימן א': פיצויים על נזקי גוף [תיקון: תשמ"ט(2)]

2. אחריות נוהג ברכב [תיקון: תשנ"ה(2), תשנ"ה(3), תשנ"ח, תשנ"ח(2)]

(א) המשתמש ברכב מנועי (להלן - הנוהג) חייב לפצות את הנפגע על נזק גוף שנגרם
לו בתאונת דרכים שבה מעורב הרכב.

(א1) הנוהג ברכב ישראלי חייב לפצות נפגע שהוא ישראלי או תייר חוץ על נזק גוף
שנגרם לו בתאונת דרכים שבה מעורב הרכב אף אם התאונה אירעה באזור או
בשטחי האחריות האזרחית הפלסטינית או באזורים ויראו את התאונה כאילו
אירעה בישראל;

לענין סעיף זה -

"תייר חוץ" - במשמעותו בחוק שרותי תיירות, התשל"ו-1976 למעט תושב האזור
או תושב שטחי האחריות האזרחית הפלסטינית ובלבד שהוא נפגע במהלך
סיוור כמשמעותו בחוק האמור;

"רכב ישראלי" - רכב הרשום בישראל או החייב ברישום בישראל לפי כל דין, או
רכב שאינו חייב ברישום שבעליו הוא ישראלי.

(ב) היה השימוש ברכב על פי התר מאת בעל הרכב או המחזיק בו, תחול האחריות
גם על מי שהתיר את השימוש.

(ג) האחריות היא מוחלטת ומלאה, ואין נפקא מינה אם היה או לא היה אשם מצד
הנוהג ואם היה או לא היה אשם או אשם תורם של אחרים.

3. תאונה שבה מעורבים מספר כלי רכב [תיקון: תשמ"ה]

(א) בתאונת דרכים שבה היו מעורבים מספר כלי רכב, תחול על כל נוהג האחריות
לנזקי הגוף של מי שנסע בכלי הרכב שלו.

(ב) נפגע אדם מחוץ לכלי הרכב בתאונת דרכים שבה היו מעורבים מספר כלי רכב, יהיו הנוהגים חייבים כלפיו יחד ולחוד; בינם לבין עצמם ישאו בנטל החיוב בחלקים שווים. לענין חלוקת החבות בין הנוהגים לפי סעיף קטן זה, רואים כלי רכב כמעורב בתאונת דרכים אם בעת התאונה היה מגע בינו לבין כלי רכב אחר או בינו לבין הנפגע.

4. תרופה על נזק גוף [תיקון: תשל"ח, תשמ"ה, תשמ"ט(2)]

(א) על זכותו של נפגע לפיצוי על נזק גוף יחולו הוראות סעיפים 19 עד 22, 76 עד 88 83, 86, ו-89 [\[לפקודת הנזיקין \(נוסח חדש\)\]](#)⁴ (להלן - [פקודת הנזיקין](#)), ואולם -

(1) בחישוב הפיצויים בשל אבדן השתכרות ואבדן כושר השתכרות לא תובא בחשבון הכנסה העולה על שילוש השכר הממוצע במשק (להלן - הכנסה מרבית); היה שיעור אבדן השתכרותו ואבדן כושר השתכרותו של הנפגע פחות ממאה אחוזים, תופחת גם ההכנסה המרבית שתובא בחשבון בחישוב הפיצויים, בשיעור שבו פחת ממאה אחוזים; לענין פסקה זו "השכר הממוצע במשק" - השכר הממוצע במשק לפי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה או השכר הממוצע כמשמעותו [בחוק הביטוח הלאומי \(נוסח משולב\)](#), [התשכ"ח-1968](#), כפי שהם ערב קביעת הפיצוי, הכל לפי הגבוה יותר.

(2) היו הפיצויים האמורים פטורים ממס הכנסה יחושבו הפסדי הנפגע לענין פיצויים אלה לפי הכנסתו לאחר ניכוי מס הכנסה החל עליה בעת קביעתם, ובלבד שההפחתה בשל ניכוי המס כאמור לא תעלה על 25 אחוזים מן ההכנסה שלפיה יחושבו פיצויים אלה.

(3) הפיצויים בשל הנזק שאינו נזק ממון לא יעלו על מאה אלף לירות;

(ב) הסכום המקסימלי לפי סעיף קטן (א)(3) יהיה צמוד למדד המחירים לצרכן מיום תחילת חוק זה או מיום הגדלת הסכום, לפי הענין; שר המשפטים רשאי, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לקבוע בתקנות מבחנים לחישוב הפיצויים האמורים באותה פסקה.

(ג) בית המשפט רשאי ליתן פסק דין על דרך הפשרה לענין זכותו של נפגע לפיצוי לפי חוק זה, אם בעלי הדין הסכימו לתת לבית המשפט סמכות כאמור; פסק הדין יהיה ניתן לערעור ככל פסק דין אחר.

סימן ב': תשלומים תכופים [תיקון: תשמ"ט(2)]

5. תשלום תכופ [תיקון: תשמ"ט(2), תשנ"ה]

(א) בפרק זה -

"תלויים" - מי שזכאי לפיצויים לפי סעיף 78 [לפקודת הנזיקין](#).

"דרישה" - כפי שנקבע בתקנות.

(ב) מי שחייב בפיצויים לפי חוק זה ישלם, כחלק מהם, לנפגע או למי מהתלויים בו, תוך 60 ימים מקבלת דרישתו בכתב -

(1) הוצאות שהוציא הנפגע לצרכי ריפוי, לרבות הוצאות אישפוז בבית חולים;

(2) תשלומים חדשיים שיהיה בהם כדי לספק, עד להחלטה הסופית בענין הפיצויים, את צרכי ריפוי של הנפגע וסיעודו ואת צרכי מחייתו ומחיית בני משפחתו שפרנסתם עליו או את צרכי מחייתם של התלויים בו, לפי הענין; התשלומים לצרכי מחיה ייקבעו תוך התחשבות בהכנסתו של הנפגע עובר לתאונת הדרכים, ובלבד שאם הכנסתו עלתה על ההכנסה המרבית תילקח בחשבון ההכנסה המרבית בלבד.

(ג) הוראות סעיף זה יחולו גם על מבטח שביטח חבות לפי חוק זה, לרבות ביטוח כאמור בסעיף 3(א)(2) ובסעיף 3(ד) [לפקודת הביטוח](#).

(ד) תשלום לפי פסקאות (1) או (2) של סעיף קטן (ב) ייקרא להלן "תשלום תכוף".

5א. בקשה לתשלום תכוף לבית המשפט [תיקון: תשמ"ט(2)]

(א) עברו 60 ימים מיום שהוגשה לחייב דרישה לתשלום לפי סעיף 5 והדורש לא קיבלו, רשאי הוא להגיש לבית המשפט בקשה לתשלום תכוף, אף בנפרד מהתביעה ליתר הפיצויים בשל אותה תאונת דרכים (להלן - התביעה העיקרית).

(ב) על אף האמור [בחוק בתי המשפט \[נוסח משולב\]](#), [התשמ"ד-1984](#), תוגש בקשה לתשלום תכוף לבית משפט השלום שיש לו סמכות מקומית לדון בענין, אולם אם הוגשה כבר התביעה העיקרית לבית משפט שלום פלוני או לבית משפט מחוזי, תוגש לאותו בית משפט גם הבקשה לתשלום תכוף.

5ב. החלטת בית-המשפט [תיקון: תשמ"ט(2)]

(א) סבר בית המשפט כי לכאורה זכאי המבקש לפיצויים לפי חוק זה, רשאי הוא להחליט שישולם לו תשלום תכוף; בהחלטה כאמור יקבע בית המשפט את המועד האחרון להגשת התביעה העיקרית (להלן - המועד האחרון), אולם אין בקביעה כאמור כדי לפגוע בהוראות סעיף 5 לחוק ההתיישנות, התשי"ח-1958.

(ב) לא הגיש המבקש את התביעה העיקרית עד המועד האחרון, יופסק התשלום התכוף מאותו מועד; הגיש המבקש את התביעה העיקרית וביטלה לאחר מכן, יופסק התשלום התכוף מיום ביטול התביעה.

5ג. החלטה בבקשה אינה מעשה בית דין [תיקון: תשמ"ט(2)]

החלטת בית המשפט בבקשה לתשלום תכוף לא תהווה מעשה בית דין לגבי התביעה העיקרית.

ד5. ריבית פיגורים [תיקון: תשמ"ט(2)]

חייב שלא שילם תשלום תכוף על-פי דרישה במועד ישלם על הסכום שהושהה תוספת הפרשי הצמדה וריבית צמודה בשיעור של 12% לשנה, שיחושבו החל במועד האמור עד יום התשלום בפועל, זולת אם מצא בית-המשפט נסיבות המצדיקות שיעור ריבית נמוך מזה. בסעיף זה -

"מועד" -

(1) לענין סעיף 5(ב)(1) - 60 ימים מקבלת הדרישה;

(2) לענין סעיף 5(ב)(2) - היום שקבע בית המשפט כמועד התשלום החודשי;

"הפרשי הצמדה" - כהגדרתם [בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961](#).

ה5. סייגים לענין בקשה [תיקון: תשמ"ט(2)]

(א) נתן בית המשפט החלטה בבקשה לתשלום תכוף, לא ייזקק לבקשה נוספת לתשלום תכוף או לבקשה בדבר שינויה של ההחלטה הקודמת, אלא אם כן עברו ששה חדשים מיום שניתנה ההחלטה הקודמת והנסיבות השתנו במידה המצדיקה מתן החלטה חדשה; בקשה להחלטה נוספת או בקשה לשינוי החלטה קודמת שיש להגישה לבית משפט שלום תוגש לאותו בית משפט שבו הוגשה הבקשה הקודמת.

(ב) לא יפסוק בית המשפט תשלום תכוף בעד תקופה העולה על שנתיים מיום קרות תאונת הדרכים שבגינה הוגשה הבקשה לתשלום תכוף.

(ג) בית המשפט רשאי, מטעמים שיירשמו, לשנות את התקופות הקבועות בסעיפים קטנים (א) ו-(ב).

ו5. תקנות [תיקון: תשמ"ט(2)]

שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות -

(1) סדר דין מיוחד בבקשה לתשלום תכוף;

(2) הגדרות של "צרכי מחייה" ו"צרכי סיעוד" לענין סעיף 5(ב)(2).

ז5. זכות חזרה בתשלום תכוף [תיקון: תשמ"ט(2)]

(א) בנסיבות האמורות בסעיף 5ב(ב), וכן אם נדחתה התביעה העיקרית לאחר שהנתבע כבר שילם לתובע תשלום תכופ, יהא הנתבע זכאי להחזר התשלום מאת אחד מאלה:

(1) התובע;

(2) מי שאחראי לנזק לפי כל דין;

(3) הקרן כמשמעותה בפרק ג' (להלן - הקרן);

הוא הדין לענין סכום ששילם הנתבע לתובע כתשלום תכופ, והעולה על הסכום שנפסק לטובתו בתביעה העיקרית.

(ב) שילמה הקרן לתובע תשלום תכופ כאמור בסעיף קטן (א) או החזירה תשלום כאמור לנתבע, תהא לה זכות חזרה על התובע או על מי שאחראי לנזק לפי כל דין, וחבותם כלפיה על פי חוק זה תהא ביחד ולחוד; לענין תקופת ההתישנות בתביעות לפי סעיף קטן זה, יראו את היום שבו שולם או הוחזר תשלום כאמור כיום שבו נולדה עילת התובענה.

(ג) החזירה הקרן לנתבע תשלום לפי סעיף קטן (א), חייב הנתבע להושיט לה כל עזרה שתבקש ולנקוט כל פעולה סבירה כדי לסייע לה במימוש זכותה לפי סעיף קטן (ב), ולא יעשה כל פעולה העלולה לפגוע בזכות האמורה או למנוע בעד מימושה.

(ד) כספים שיש להחזירם לפי סעיף קטן (א) ו-(ב) יוחזרו בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כמשמעותם [בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961](#).

סימן ג': שונות [תשמ"ט(2)]

6. תשלומים עיתיים

שר המשפטים רשאי, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לקבוע בתקנות -

(1) סמכות בית המשפט לפסוק, שהפיצויים בשל הפסד כושר השתכרות והוצאות מתמשכות, כולם או מקצתם, ישולמו בתשלומים עיתיים שיהיו צמודים למדד המחירים לצרכן;

(2) מקרים שבהם רשאי הנפגע לבקש הגדלת התשלומים שנפסקו;

(3) זכותם של תלויים בנפגע שנפטר לאחר שנפסקו לו תשלומים עיתיים.

א. מומחה רפואי [תיקון: תשמ"ה]

(א) שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, הוראות בדבר מינוי מומחה אשר יחווה דעתו בענין הנכות הרפואית של נפגע, או בכל נושא רפואי אחר, לרבות דרכי שיקומו של הנפגע, ובדבר סמכויותיו וחובותיו של המומחה.

(ב) מונה מומחה כאמור בסעיף קטן (א), יחולו הוראות אלה :

(1) בעלי דין יהיו רשאים להזמין את המומחה לבית-המשפט לחקירה, אולם לא יהיו רשאים להביא עדות נוספת של מומחה לענין הנדון אלא ברשות בית משפט מטעמים מיוחדים שיירשמו ;

(2) כל צד יהיה רשאי להפנות אל המומחה, בכתב, שאלות הבהרה לחוות הדעת שנתן ;

(3) בית המשפט יקבע את שכרו של המומחה, והוא ישולם בידי בעלי הדין או אחד מהם, כפי שיורה בית המשפט.

ב. קביעת דרגת נכות לפי חוק אחר [תיקון: תשמ"ה]

נקבעה על פי כל דין דרגת נכות לנפגע בשל הפגיעה שנגרמה לו באותה תאונת דרכים, לפני שמיעת הראיות בתביעה לפי חוק זה, תחייב קביעה זאת גם לצורך התביעה על פי חוק זה ; ואולם בית משפט יהיה רשאי להתיר לבעל דין בתביעה לפי חוק זה, להביא ראיות לסתור את הקביעה האמורה, אם שוכנע שמן הצדק להתיר זאת מטעמים מיוחדים שיירשמו.

7. הגבלת זכאותם של נפגעים [תיקון: תשמ"ט(2)]

נפגעים אלה אינם זכאים לפיצויים לפי חוק זה:

(1) מי שגרם לתאונה במתכוון;

(2) מי שנהג ברכב תוך הפרת החוק לתיקון דיני העונשין (שימוש ברכב ללא רשות), תשכ"ד-1964⁵, וכן מי שהיה מצוי ברכב ביודעו שנוהגים בו כאמור;

(3) מי שנהג ברכב כשאין לו רשיון לנהוג בו למעט רשיון שפגע מחמת אי תשלום אגרה;

(4) מי שהרכב שימש לו, או סייע בידו, לביצוע פשע.

(5) מי שנהג ברכב ללא ביטוח לפי [פקודת הביטוח](#), או כשהביטוח שהיה לו לא כיסה את שימוש ברכב;

(6) בעל הרכב או המחזיק בו, שהתיר לאחר לנהוג ברכב כשאין לו ביטוח לפי [פקודת הביטוח](#) או כשהביטוח שיש לו אינו מכסה את החבות הנדונה ושנפגע בתאונת דרכים שאירעה באותה נהיגה, בין בהיותו ברכב ובין מחוצה לו.

7. זכאותו של נוהג בהיתר לתבוע פיצויים [תיקון: תשמ"ט(2)]

על אף האמור בסעיף 7(5), מי שנפגע כשנהג ברכב בהיתר מאת בעליו או מאת המחזיק בו, ללא ביטוח לפי [פקודת הביטוח](#), או כשהביטוח אינו מכסה את שימוש ברכב, והוא לא ידע על כך ובנסיבות הענין גם לא היה סביר שיידע, יחא זכאי לתבוע פיצויים מן הקרן כפי שזכאי לכך נפגע לפי סעיף 12(ב).

8. זכאותם של תלויים לתבוע פיצויים [תיקון: תשמ"ט(2)]

תלויים שנפגע יהיו זכאים לתבוע פיצויים לפי חוק זה גם אם הנפגע עצמו לא היה זכאי לכך לפי סעיף 7, ואם היו תלויים במי שנפגע כשנהג ללא ביטוח לפי [פקודת הביטוח](#) או כשהביטוח אינו מכסה את החבות הנדונה, יהיו זכאים לתבוע כאמור מן הקרן.

8. ייחוד העילה [תיקון: תשמ"ט, תשנ"ה]

(א) מי שתאונת דרכים מקנה לו עילת תביעה על פי חוק זה, לרבות תביעה על פי ביטוח כאמור בסעיף 3(א)(2) ובסעיף 3(ד) [לפקודת הביטוח](#), לא תהיה לו עילת תביעה על פי [פקודת הנזיקין](#) בשל נזק גוף, זולת אם נפגע בתאונה שנגרמה על ידי אדם אחר במתכוון.

(ב) מי שאלמלא הוראות סעיף 22(ב), היתה תאונת דרכים מקנה לו עילת תביעה כאמור בסעיף קטן (א), דינו לענין הוראות סעיף זה, כדין מי שיש לו עילת תביעה על פי חוק זה.

(ג) אין בהוראת סעיף קטן (א) כדי לגרוע מתביעה על פי [פקודת הנזיקין](#) של מי שאין לו עילת תביעה על פי חוק זה.

9. זכות חזרה [תיקון: תשמ"ט(2)]

(א) מי ששילם פיצויים המגיעים לפי חוק זה לא תהא לו זכות חזרה על אדם אחר החייב בפיצויים לפי חוק זה זולת הזכות לחזור על אחד מאלה:

(1) מי שאינו זכאי לפיצויים כאמור בסעיף 7;

(2) מי שאין לו ביטוח לפי [פקודת הביטוח](#) או שהביטוח שיש לו אינו מכסה את החבות הנדונה, למעט מי שהיה לו ביטוח שנתי שתקפו פג תוך 30 יום לפני התאונה.

(3) בעל הרכב או המחזיק בו כאמור בסעיף 7א.

(ב) חבותו של מי שחוזרים עליו לפי סעיף קטן (א), תהיה לפי [פקודת הנזיקין](#).

ג) אין בהוראות סעיף זה כדי לפגוע בזכות החזרה של מעורבים בתאונה לפי סעיף 3 (ב) בינם לבין עצמם.

פרק ג': קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים

10. הקמת הקרן [תיקון: תשמ"ט(2)]

מוקמת בזה קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים.

11. הקרן - תאגיד מבוקר

הקרן תהא תאגיד, כשר לכל חובה, זכות ופעולה משפטית; היא תהא גוף מבוקר כמשמעותו בסעיף 9(2) [לחוק מבקר המדינה, תשי"ח-1958](#) [נוסח משולב]⁶.

12. תפקיד הקרן [תיקון: תש"ם, תשנ"ג, תשנ"ה(2), תשנ"ה(3), תשנ"ח, תשנ"ח(2)]

(א) תפקידה של הקרן היא לפצות נפגע הזכאי לפיצויים לפי חוק זה ואין בידו לתבוע פיצויים מאת מבטח מחמת אחת מאלה:

(1) הנוהג האחראי לפיצויים אינו ידוע;

(2) אין לנוהג ביטוח לפי [פקודת הביטוח](#) או שהביטוח שיש לו אינו מכסה את החבות הנדונה; הוראה זו לא תחול לגבי נפגע שאינו ישראלי אשר נהג ברכב המכוסה בכרטיס ביטוח רכב בין-לאומי לפי הוראות [פקודת הביטוח](#).

2א) למבטח מונה מנהל מורשה לפי סעיף 68(א)(3) [לחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א-1981](#) (להלן - מנהל מורשה), בהוראת המפקח על הביטוח, כמשמעו בחוק האמור, בשל כך שהמבטח אינו יכול לקיים התחייבויותיו, ושר האוצר, לפי המלצת המפקח על הביטוח, אישר כי מן הראוי שהקרן תפעל לפי סעיף זה;

(3) המבטח נמצא בפירוק.

(ב) במקרים המנויים בסעיף קטן (א) זכאי הנפגע לקבל פיצויים מהקרן כשם שהיה זכאי לקבל ממבטח וכן חייבת הקרן לשלם לבית החולים את הוצאות הטיפול בנפגע כשם שמבטח חייב לשלמן לפי סעיף 28 [לפקודת הביטוח](#).

ג) הקרן רשאית לסייע למימון פעולותיה של קרן שתפקידה לפצות, במקרים כאמור בסעיף קטן (א), נפגע שפגיעתו אירעה באזור; הסכם בדבר סיוע כאמור טעון אישור שר האוצר בהתייעצות עם שר המשפטים ושר התחבורה.

(ד) אירעה תאונת דרכים באזור או בשטחי האחריות הפלסטינית או באזורים, תפצה הקרן נפגע שאינו ישראלי הזכאי לפיצויים ואין בידו לתבוע פיצויים מאת מבטח מן הטעמים המנויים בפסקאות (א2) ו-(3) של סעיף קטן (א); הפיצוי יהיה בהתאם לדין החל במקום התאונה, ולקרן יהיו הזכויות האמורות בסעיפים 12 א ו-12 ב, לפי הענין.

(1ד) (1) הגיש נפגע, שהוא ישראלי, לבית משפט בישראל תביעה או בקשה לתשלום תכוף (להלן - התביעה) נגד מבטח משטחי האחריות האזרחית הפלסטינית, נגד הקרן הפלסטינית כמשמעותה בהסכם, או נגד המועצה הפלסטינית (להלן - הנתבע), בשל תאונת דרכים שאירעה בישראל, באזור או בשטחי האחריות האזרחית הפלסטינית והנתבע לא הגיש כתב הגנה לאחר שנמסר לו כתב התביעה כדין, או חדל מלהתגונן, יורה בית המשפט על המצאת כתב התביעה לקרן והיא תודיע על כך למועצה הפלסטינית או למי שהיא הסמיכה לענין זה; לא הגיש הנתבע כתב הגנה או לא הודיע על חידוש הגנתו, לפי הענין, בתוך שלושים ימים מיום שנמסרה הודעה כאמור, תנהל הקרן את ההגנה בתביעה ותפצה את הנפגע בהתאם לפסק הדין שיינתן בה; הפיצוי יהיה בהתאם לדין החל במקום התאונה ובשיעור שחל שם.

(2) המדינה תשפה את הקרן בשל הוצאות ותשלומים ששילמה הקרן בשל התביעה, והיא רשאית לקזזם מן הסכומים המועברים כמשמעותם בסעיף 12 [לחוק יישום ההסכם בדבר רצועת עזה ואזור יריחו \(הסדרים כלכליים והוראות שונות\) \(תיקוני חקיקה\), התשנ"ה-1994](#)², ויראו אותם לכל ענין, לרבות לענין ערבות המועצה לפי ההסכם, כתשלום בשל פסק דין נגד הנתבע שאין עליו עוד ערעור.

(ה) הקרן תשלם לנפגע שהוא ישראלי, אשר נפגע בתאונת דרכים שאירעה באזור או בשטחי האחריות הפלסטינית או באזורים, ואשר החבות לגביה אינה מכוסה בפוליסה שהוציא מבטח, השלמת פיצויים בסכום ההפרש שבין הפיצויים שהיה זכאי להם אילו אירעה התאונה בישראל, לבין הפיצויים שהוא זכאי לקבל לפי הדין במקום התאונה; הקרן רשאית לשלם לבית חולים את הוצאות הטיפול בנפגע כאמור, כשם שמבטח חייב לשלמן לפי סעיף 28 [לפקודת הביטוח](#).

(ו) הקרן רשאית לייצג נפגע, שהוא ישראלי, בהתאם לייפוי כוח שנתן לה, במשא ומתן עם מבטח מהאזור או משטחי עזה ויריחו או עם קרן באזור או בשטחי עזה ויריחו, או בהליכים משפטיים נגדם, וכן רשאית היא להצטרף להליכים משפטיים כאמור אם יש לה ענין בתוצאותיהם.

(ז) שר האוצר רשאי לקבוע כללים בכל הנוגע למילוי תפקידי הקרן על פי ההסכם ולהוראות סעיפים קטנים (ד) עד (ו).

12א. הקרן כנושה [תיקון: תשמ"ה, תשנ"ג]

(א) חלה על הקרן חבות כאמור בסעיף 12(א)(א2), יראו את הקרן כנושה של המבטח, או של המפרק אם מונה מפרק למבטח, לגבי סכום החבות.

(ב) חלה על הקרן חבות כאמור בסעיף 12(א)(3), יראו את הקרן, כלפי המפרק, כנושה של המבטח לגבי סכום החבות.

12. זכויות הקרן בפירוק [תיקון: תשמ"ה, תשנ"ג]

(א) היה מבטח, שמונה לו מנהל מורשה או שנמצא בפירוק, מבטח בביטוח משנה בפני חבויות שהוא עשוי להתחייב בהן כלפי צד שלישי ולגבי המקרה חלה חבות הקרן כאמור בסעיף 12 (א)(2) או (3), יעברו זכויותיו של המבטח כלפי מבטח המשנה לגבי אותו מקרה לקרן, על אף האמור בדין אחר, והקרן תהא רשאית לתבוע את מבטח המשנה על פי זכויות אלה.

(ב) טענה שמבטח המשנה יכול לטעון כלפי המבטח תעמוד לו גם כלפי הקרן.

(ג) חוזה ביטוח משנה ופעולה של המבטח אין בכוחם לגרוע מזכויות שהוקנו לקרן לפי חוק זה.

12. נכסים וחבויות של אבנר [תיקון: תשס"א]

בלי לגרוע מתפקידי הקרן לפי סעיף 12, הקרן תקבל כל עודף בנכסים או תישא ביתרת החבויות מכל סוג שהוא, של אבנר כהגדרתו [בחוק ביטוח רכב מנועי \(ביטוח בתנאי תחרות מבוקרת, הסדרים לתקופת מעבר והוראות לענין אבנר\), התשנ"ז-1997](#) (להלן - חוק תנאי תחרות), ובהתאם להוראות החוק האמור; הקרן תפעל כאמור בסעיף זה במועד שיקבע שר האוצר להעברת הנכסים או החבויות לפי אותו חוק.

13. הנהלת הקרן

(א) הנהלת הקרן תהיה בידי מינהלה של שבעה חברים שימנה שר האוצר לתקופה של שלוש שנים, רובם נציגי הממשלה ומיעוטם נציגי ציבור ובהם מי שעוסקים בביטוח; שר האוצר ימנה אחד מנציגי הממשלה ליושב ראש המינהלה.

(ב) המינהלה הראשונה תתמנה לא יאוחר מששה חדשים מיום קבלת חוק זה בכנסת.

(ג) קיום הקרן, סמכויותיה ותוקף החלטותיה לא ייפגעו מחמת שנתפנה מקומו של חבר המינהלה או מחמת ליקוי במינויו או בהמשך כהונתו.

14. התקנון

(א) המינהלה תתקין, תוך ששה חדשים מיום מינויה, את [תקנון הקרן](#) ובו יהיו, בין השאר, הוראות בדבר פעולות הקרן, הנוהל בהגשת תביעות לקרן והטיפול בהן ודרכי הבאת שינויים בתקנון.

(ב) התקנון וכל שינוי או תיקון בו טעונים אישור שר המשפטים וועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, ויפורסמו ברשומות.

15. המימון [תיקון: תשנ"ה, תש"ס]

(א) לשם מימון פעולות הקרן והבטחת יציבותה יקבע שר האוצר בצו לאחר התייעצות עם שר המשפטים ועם שר התחבורה -

(1) שיעור באחוזים מדמי הביטוח או סכום בשקלים חדשים מתוך דמי הביטוח, אשר יועבר ישירות או באמצעות כל מבטח לחשבון הקרן;

(2) שיעור באחוזים או סכום בשקלים חדשים מתוך דמי הביטוח שעל הגופים הפטורים מחובת ביטוח לפי סעיפים 4 עד 6 [לפקודת הביטוח](#) להעביר לקרן.

(ב) שר האוצר רשאי לקבוע בצו לפי סעיף קטן (א), תנאים, מועדים והוראות בכל הנוגע להעברת סכומי ההשתתפות במימון הקרן.

(ג) הקרן תקבל מן הקרן הפלסטינית כמשמעותה בהסכם סכומים כאמור בהסכם.

15א. מסים [תיקון: תשמ"ה]

לענין תשלום מסים, דין הקרן כדין המדינה.

פרק ד' : הוראות שונות

15ב. סייג לתחולה על כלי תחרותי [תיקון: תשס"ו]

[הערת מערכת תקדין:]

סעיף 15ב להלן ייכנס לתוקף ביום 29/9/06 (ר' תיקון תשס"ו)]

הוראות חוק זה לא יחולו לגבי שימוש בכלי תחרותי, שניתן עליו רישיון כלי תחרותי, למעט שימוש בכלי כאמור בעת נהיגה ספורטיבית בקטע קישור או בעת נהיגה שאינה נהיגה ספורטיבית, שהותרה לפי סעיף 12(ד) לחוק הנהיגה הספורטיבית, התשס"ו-⁸2005; לענין זה, "כלי תחרותי", "נהיגה ספורטיבית", "רישיון כלי תחרותי" ו"קטע קישור" - כמשמעותם בחוק הנהיגה הספורטיבית, התשס"ו-2005.

16. שכר טרחה

(א) המועצה הארצית של לשכת עורכי הדין תקבע, באישור שר המשפטים, תעריף מקסימלי לשכר טרחה של עורך דין בעד הטיפול בתביעות לפי חוק זה, ובלבד ששכר טרחה שנקבע לפי תוצאות הטיפול לא יעלה על 8% מהסכום שהוסכם לשלמו לנפגע, ואם היו הליכים משפטיים - על 13% מהסכום שנפסק: מי ששילם שכר טרחה העולה על התעריף המקסימלי, זכאי להחזר העודף.

(ב) הרשות הנתונה לועד מחוזי של לשכת עורכי הדין לפי הסיפה של סעיף 82 [לחוק לשכת עורכי הדין, תשכ"א-1961](#)⁹, לא תהא נתונה לו לגבי תעריף שנקבע לפי סעיף זה.

17. דמי ביטוח [תיקון: תש"ם(2), תשנ"ז]

בוטל.

17א. הסדרים לחלוקת נטל הפיצויים [תיקון: תשס"א]

שר האוצר, לאחר שמיעת הארגון היציג של חברות הביטוח, באישור הועדה כהגדרתה בסעיף 10א לחוק תנאי תחרות, רשאי לקבוע הסדרים לחלוקת נטל הפיצויים בין המבטחים בהתחשב בסוגי הרכב השונים.

17ב. תוספת למימון פעולות למניעת תאונות דרכים [תיקון: תשס"א, תשס"א(2), תשס"ד]

בוטל.

(א) שר האוצר רשאי לקבוע בצו, שיעור מדמי הביטוח לפי [פקודת הביטוח](#) כתוספת למימון פעולות למניעת תאונות דרכים (להלן - התוספת).

(ב) כספי התוספת שגבו המבטחים כאמור יועברו לרשות כהגדרתה [בחוק המאבק הלאומי בתאונות דרכים, התשנ"ז-1997](#)¹⁰.

[הערת מערכת תקדין: החל מיום 1/1/04 ס' 17 ב בטל, אולם הסעיף כנוסחו לעיל יחול על דמי ביטוח המשתלמים בעד פוליסות שהוציא מבטח לפי [פקודת ביטוח רכב מנועי \[נוסח חדש\], התש"ל-1970](#)¹¹ 91 אשר נכנסו לתוקף לא יאוחר מיום ז' באדר התשס"ד (29 בפברואר 2004).

(ר' תיקון תשס"ד)

-----

18. תיקונים לפקודת הביטוח

בפקודת הביטוח -

(1) בשם הפקודה, "(סיכוני צד שלישי)" - יימחק;

(2) בסעיף 1, הגדרת "דרך ציבורית" - בטלה, ובמקום הגדרת "רכב מנועי" יבוא:

"רכב מנועי" - רכב המונע בכוח מיכני, לרבות אופנוע עם רכב צידי, תלת אופנוע, אופניים ותלת-אופן עם מנוע עזר, ולרבות רכב הנגרר או נתמך על ידי רכב מנועי";

(3) בסעיף 2 -

(1) בכותרת השוליים המלים "לסיכוני צד שלישי" - יימחקו;

(2) בסעיף קטן (א), המלים "בדרך ציבורית" ו"לסיכוני צד שלישי" - יימחקו;

(4) במקום סעיף 3 יבוא:

"3. הדרישה לגבי פוליסה

(א) פוליסה לפי דרישותיה של פקודה זו היא פוליסה שהוציא מבטח שהיה מורשה בשעת הוצאתה והיא מבטחת את -

(1) בעל הרכב והנוהג בו - מפני כל חבות שהם עשויים לחוב לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975 (להלן-החוק), ומפני חבות אחרת שהם עשויים לחוב בשל מותו או חבלת גופו של אדם שנגרמו על ידי השימוש ברכב מנועי או עקב השימוש בו;

(2) בעל הרכב הנוהג בו וכל אדם הנוהג בו בהיתר ממנו - מפני נזק גוף שנגרם להם בתאונות דרכים כמשמעותם בחוק.

(ב) המבוטח בביטוח לפי סעיף קטן (א) (2) יהא זכאי לפיצוי כפי שהיה זכאי לקבל נפגע אחר לפי החוק.";

(5) אחרי סעיף 6 יבוא:

"6א. חובת פיצוי

מי שפטור מחובת ביטוח לפי סעיפים 4 עד 6 יהא חייב לתת כל פיצוי שמבטח היה חייב לתת אילו היתה קיימת פוליסה לפי סעיף 3 (א).";

(6) בסעיף 12, בסופו יבוא "וכן לפצות את המבוטח הנוהג ברכב או את הנוהג בהיתר ממנו על נזק גוף שנגרם להם בתאונות דרכים כמשמעותם בחוק.";

(7) בסעיף 14, סעיף קטן (ב) - בטל;

(8) בסעיף 16, הסיפה המתחילה במלים "וכל סכום ששילם מבטח" - תימחק;

(9) בסעיף 19, בסופו יבוא "מבטח", לענין סעיף זה - לרבות הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים לפי [חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975](#);

(10) סעיף 22 - בטל;

(11) בסעיף 39 ובסעיף 40, המלים "בדרך ציבורית" - יימחקו.

19. [תיקון חוק הביטוח הלאומי](#)

[בחוק הביטוח הלאומי \[נוסח משולב\], תשכ"ח-1968](#)¹², בסעיף 150(א), אחרי "לפי [פקודת הנזיקין \[נוסח חדש\]](#)" יבוא "או לפי [חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975](#)".

20. [תיקון חוק שירות המדינה \(גמלאות\)](#)

[בחוק שירות המדינה \(גמלאות\) \[נוסח משולב\], תשל"ל-1970](#)¹³, בסעיף 60(א), אחרי "(להלן - [פקודת הנזיקין](#))" יבוא "או לפי [חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975](#)".

21. [תיקון חוק שירות הקבע בצבא-הגנה לישראל](#)

[בחוק שירות הקבע בצבא-הגנה לישראל \(גמלאות\), תשי"ד-1954](#)¹⁴, בסעיף 49(א), אחרי "לפי [פקודת הנזיקין](#) האזרחים, 1944" יבוא "או לפי [חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975](#)".

22. [אחריות המדינה ושלוחיה \[תיקון: תשמ"ט\]](#)

(א) בכפוף לאמור בסעיף קטן (ב), דין המדינה לענין אחריות לפי חוק זה כדין כל אדם.

(ב) בנסיבות שבהן אין המדינה אחראית בנזיקים לפי אחד הסעיפים 5 עד 7 [לחוק הנזיקים האזרחיים \(אחריות המדינה\), התשי"ב-1952](#), היא תהא פטורה מאחריות גם לפי חוק זה או לפי [פקודת הביטוח](#), והוא הדין במי שפטור מאחריות בנזיקים לפי סעיף 7 לחוק האמור.

(ג) סעיף זה יחול אף לגבי מעשה או מחדל שנעשו לפני יום תחילתו, ואולם אין בו כדי לפגוע בפסק דין סופי שניתן לפני היום האמור.

23. [תחילה והוראת מעבר](#)

(א) תחילתו של חוק זה היא ביום א' בתשרי תשל"ז (25 בספטמבר 1976); על תאונות דרכים שאירעו לפני תחילתו של חוק זה יחול הדין הקודם.

(ב) עם תחילת חוק זה יעבור לידי הקרן רכושה של קרן נפגעי תאונות דרכים המתנהלת בידי האיגוד הישראלי של חברות הביטוח, והקרן תמשיך לטפל, לפי התנאים והנהלים של אותו הגוף, בתביעות הנובעות מתאונות דרכים שאירעו לפני תחילתו של חוק זה.

חיים צדוק
שר המשפטים

יצחק רבין
ראש הממשלה

אפרים קציר
נשיא המדינה